

Spuneți-ne tot ce credeți despre critica dramatică, despre misiunea ei, — dacă îi recunoașteți vreuna —, despre felul în care și-a îndeplinit-o în timp, în diferitele împrejurări în care s-a găsit, sau în care se găsește, precum și despre atitudinea dv. față de ea.

Îmi plăcea dintre criticii dramaticei un anume Radu Popescu de la Contemporanul, pe care nu-l mai citesc de mult. Avea ale lui, mai încurca pe unii actori din figurație sau se grăbea, dar avea farmec, era un adevărat cronicar de teatru, cu toate defectele unui asemenea personaj, dar și cu toate marile calități. Cred că N. Carandino scrie astăzi foarte bine, și, într-o vreme, Dinu Săraru (curajos, cu gafe, dar bătaios, nu conformist ca majoritatea celor ce-l înconjurau, cu ochii la cine trebuie, laudând după cerințe, după interese și așa mai departe). Ce cred eu despre critica dramatică? Care critică dramatică? Poate prin provincie, un N. Barbu, un Vlad Sorianu, care-mi plac mai mult, dar fetișoarele pripășite prin subsolurile revistelor, aia este critică dramatică? Impresionistele noastre care scriu despre Ibsen, ca despre Bardot? Să fim serioși...

Interviu de
Irina Toma

C R O N I C A H I S T R I O N U L U I

ACTORUL — DOGE

În fiecare an — la patruzeci de zile după Paște, de ziua Ridicării la cer — dogele Veneției în procesiune solemnă, sub baldachin din fir de aur, se îndreaptă spre mare. E precedat de șase trompeți. Pe stindardele albe, albastre și stacojii filiiie leul sfintului Marc. Aruncându-și inelul în valuri, dogele rostește formula sacramentală: „Ne însoțim cu tine, o mare, în semn de veșnică și veritabilă stăpânire.“

Dintre toți muritorii, dogele — adică Veneția — e singurul care se recăsătorește în fiecare an și cu aceeași persoană. Dogele are dreptate. Căci sentimentul nostru, dacă nu-și recăpătă vigoarea începutului, e penibil.

Iar gesturile noastre, oricât de fătoase, devin semne fără acoperire.

În fiecare an, la unu octombrie, cortina se ridică și actorul se leagă din nou de scenă. El nu rostește nici o formulă sacramentală. Textul lui e altul de fiecare dată. Dar în inima sa, neauzit de nimeni, el spune: „Ne însoțim cu tine, o scenă, în semn de veritabilă și continuă dăruire. Căci tu ești pentru noi rezumatul lumii. Pe scoindurile tale, proaspăt spălate, olădim imperii, facem crime și gingășii. Împrejmuit de circular, sub lumina căldărilor, omul își caută rostul: se povestește și se prevede.“

În fiecare an, la unu octombrie, actorul își restaurează emoția primului examen de Conservator. Așa cum face iconarul cu figurile păgubite de timp. De la bătrînul Heraclit pînă la Bergson, filozofii, o parte din ei, spun că viața noastră e curgere continuă, imprevizibilă. Un rîu care bate malurile cu mereu altă apă. Dar rîurile curg toate într-o singură direcție. Iar viața noastră, cînd e adevărată, curge deopotrivă, spre mare și spre izvor.

Ion Omescu